

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.Sc. Programme 5th Semester Examination, 2022

SEC2-P1-ZOOLOGY

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.

**The question paper contains Group-A and Group-B.
The candidates are required to answer any *one* from *two* Groups.
Candidates should mention it clearly on the Answer Book.**

GROUP-A / विभाग-क / समूह-क

APICULTURE

माहुरीपालन

1. Answer any *five* questions from the following: $1 \times 5 = 5$

निम्नलिखित ये-कोन पाँचटि प्रश्नेर उत्तर दाओः

निम्नलिखितबाट कुनै पाँचवटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्।

(a) Define apiculture.

‘Apiculture’-एर संज्ञा दाओ।

माहुरीपालनको परिभाषा दिनुहोस्।

(b) What is apitoxin?

‘Apitoxin’ कि ?

‘Apitoxin’ के हो ?

(c) Write the scientific name of rock bee.

‘Rock bee’-एर विज्ञानसम्बन्धीय नाम लेख।

‘Rock bee’ को वैज्ञानिक नाम लेख्नुहोस्।

(d) What is ‘pollen basket’?

‘Pollen basket’ कि ?

‘पराग टोकरी’ के हो ?

(e) What is ‘Royal jelly’?

‘Royal jelly’ कि ?

रोयल जेली भनेको के हो ?

(f) What is ‘Bee Bread’?

‘Bee Bread’ कि ?

‘बी ब्रेड’ के हो ?

(g) What is ‘Swarming’?

‘Swarming’ कि ?

‘स्वार्मिङ’ भनेको के हो ?

(h) What is 'Honey Dew'?

'Honey Dew' कि ?

'हनी ड्यू' भनेको के हो ?

2. Answer any ***three*** questions from the following:

$5 \times 3 = 15$

निम्नलिखित ये-कोन तिन्ति थम्हेर उत्तर दाओः

निम्नलिखितबाट कुनै तीनवटा प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्।

(a) Briefly describe the basic structure of a modern hive for apiculture.

मौ-चाषेर जन्य निर्मित एकाटि आधुनिक मौ-चाकेर (Modern Hive) मूल गठ्ठन संक्षेपे आलोचना कर।

छोटकरीमा मौरीपालनको लागि आधुनिक चाकाको आधारभूत संरचनाबारे वर्णन गर्नुहोस्।

(b) Briefly discuss different types of Bee Keeping Equipment.

मौ-चाषेर जन्य ब्यबहात यन्त्रगुलिर संक्षिप्त विवरण दाओ।

विभिन्न प्रकारका मौरीपालन उपकरणका बारेमा छोटकरीमा चर्चा गर्नुहोस्।

(c) Briefly explain the causes, symptoms and control method of 'Nosema' disease of honey bees. 1+2+2

मौमाछिर 'Nosema' रोगेर कारण, रोगलक्षण ओ नियन्त्रण पद्धति संक्षेपे आलोचना कर।

मौरीलाई हुने 'Nosema' रोगको कारण, लक्षण र नियन्त्रण विधिलाई संक्षिप्त रूपमा व्याख्या गर्नुहोस्।

(d) Write a short note on the indigenous method for the extraction of honey.

मधु निकाशन-एर जन्य ब्यबहात देशीय पद्धतिगुलि संक्षेपे आलोचना कर।

मह सङ्कलनको स्वदेशी विधिको बारेमा छोटो टिप्पणी लेख्नुहोस्।

(e) Write a short note on 'bee pasturage'.

'Bee pasturage' -एर उपर एकाटि संक्षिप्त टीका लेख।

'मौरी चरनमा' छोटो टिप्पणी लेख्नुहोस्।

3. Answer any ***two*** questions from the following:

$10 \times 2 = 20$

निम्नलिखित ये-कोन दुटि थम्हेर उत्तर दाओः

निम्नलिखितबाट कुनै पनि दुईवटा प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्।

(a) Discuss in detail the social organization of honey bees.

मौमाछिर सामाजिक बिन्यास (Social organization) विस्तृतभाबे आलोचना कर।

मौरीको सामाजिक संगठन बारे विस्तृत छलफल गर्नुहोस्।

(b) Give example of one bacterial and one fungal disease of honey bees. Mention their causative agents, symptoms and control measures. 2+4+4

मौमाछिर एकाटि ब्याकटोरियाघटित ओ एकाटि छत्राकघटित रोगेर उदाहरण दाओ। एই रोगगुलिर causative agents, रोगलक्षण ओ नियन्त्रण पद्धति आलोचना कर।

मौरीको एउटा ब्याकटोरियाको र एउटा फंगल रोगहरूको उदाहरण दिनुहोस्। तिनीहरूका कारक एजेन्टहरू, लक्षणहरू र नियन्त्रणका उपायहरू बारे उल्लेख गर्नुहोस्।

(c) Describe the life cycle of honey bee with suitable diagram.

उपयुक्त चित्रेर साहाय्ये मौमाछिर जीवनचक्र वर्णना कर।

उपयुक्त रेखाचित्रको साथमा मौरीको जीवनचक्रबारे वर्णन गर्नुहोस्।

(d) Write the uses of following bee products —

$2\frac{1}{2} \times 4 = 10$

(i) Honey

(ii) Bee Wax

(iii) Nectar

(iv) Propolis

निम्नलिखित मौ-जात (Bee products) बन्तगुलिर ब्यबहार लेख —

(i) मधु

(ii) मौ-मोम

(iii) नेकटाइर

(iv) प्रोपलिस

निम्नलिखितबाट मौरी उत्पादनहरूको प्रयोगहरू लेख्नुहोस्।

(i) मह

(ii) मौरी मोम

(iii) नेक्टर

(iv) प्रोपोलिस

GROUP-B / विभाग-ख / समूह-ख

AQUARIUM FISH KEEPING

1. Answer any ***five*** questions from the following:

 $1 \times 5 = 5$

निम्नलिखित ये-कोन पाँचटि प्रश्नेर उत्तर दाओः

कुनै पाँचवटा प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुहोस्।

- (a) What are ‘Zooplankton’?

जू-श्लाक्टन कि ?

‘जूप्लाक्टन’ के हुन् ?

- (b) Give example of one brackish water species for home aquaria.

बाड्रि अ्याकुयारियामे राखार योग्य एकटि ‘Brackish water’ मध्य प्रजातिर उदाहरण दाओ।

घरेलु एक्वैरियममा पालिने खारा पानी प्रजातीका एक माछाको उदाहरण दिनुहोस्।

- (c) Mention the scientific name of one marine aquarium fish.

अ्याकुयारियाम-ए पालनयोग्य एकटि सामुद्रिक माछेर विज्ञानसम्बन्धीय नाम लेख।

एउटा समुद्री एक्वैरियम माछाको वैज्ञानिक नाम उल्लेख गर्नुहोस्।

- (d) What are ‘infusoria’?

‘Infusoria’ कि ?

‘Infusoria’ के हो ?

- (e) Name two ‘catfishes’ used in aquarium.

अ्याकुयारियामे पालनयोग्य दुटि ‘Catfish’-एर नाम लेख।

एक्वैरियममा पालीने दुईवटा क्याटफिसको नाम दिनुहोस्।

- (f) Give example of a native aquarium fish species.

अ्याकुयारियामे राखा याय एमन एकटि ‘Native’ मध्य प्रजातिर उदाहरण दाओ।

एउटा एक्वैरियममा पालीने देशी प्रजातीको माछाको नाम दिनुहोस्।

- (g) What do you mean by ‘brood fish’?

‘Brood fish’ बल्ते कि बोझ ?

“बूड फीस” भन्नाले के बुझिन्छ ?

- (h) Name two floating plants used in aquarium.

अ्याकुयारियामे राखा हय एमन दुटि भासमान उष्णिद-एर नाम लेख।

एक्वैरियममा राखिने दुईवटा फ्लोटिंग विरुवाहरूको नाम दिनुहोस्।

2. Answer any ***three*** questions from the following:

 $5 \times 3 = 15$

निम्नलिखित ये-कोन तिनटि प्रश्नेर उत्तर दाओः

कुनै तीनवटा प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुहोस्।

- (a) What do you mean by conditioning of fish seeds before transportation? What are the advantages of the process?

 $3+2$

‘Fish seed’ परिवहन-एर पूर्वे ‘conditioning’ बल्ते कि बोझ ? एই पद्धतिर सुविधाओंले कि कि ?

परिवहन अधि माछाको बीउलाई कन्डिसनिङ गर्नु भन्नाले के बुझिन्छ ? यस प्रक्रियाको के फाइदा छ ?

- (b) Describe the common characteristic features of Gold fish and Blue morph.

 $2\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2}$

Goldfish एवं Blue morph-ेर साधारण चारित्रिक बैशिष्ट्याशुलि वर्णना कर।

‘Goldfish’ र ‘Blue morph’ को सामान्य चरित्र वर्णन लेखुहोस्।

- (c) Write a short note on the use of aquarium fish as mosquito larva predator.

मशार लार्भा निधने Aquarium fish-ेर ब्यवहारेर उपर एकटि संक्षिप्त टीका लेख।

एकवैरियमका माछालाई लाभखुद्दे लभाको शिकारीको रूपमा प्रयोग गरिने विधि माथि छोटो विवरण दिनुहोस्।

- (d) Briefly discuss about the ornamental fishes found in the rivers of North Bengal.

उत्तरबंगालका नदीहरूमा पाइने ‘Ornamental’ माछाहरू बारे संक्षिप्त चर्चा गर्नुहोस्।

- (e) Write a short note on the precautions taken for an ideal aquarium.

एकटि आदर्श अ्याकुशारियामे ये समष्टि सतर्कतामूलक ब्यवस्थाशुलि नेवया हय सेण्ट्रलि सम्पर्के एकटि संक्षिप्त टीका लेख।

एउटा एकवैरियम राख्न को लागी के के सावधानीहरू लिन पर्छ यस बारे छोटो टिप्पणी दिनुहोस्।

3. Answer any
- two***
- questions from the following:

 $10 \times 2 = 20$

निम्नलिखित ये-कोन दुटि प्रश्नेर उत्तर दाओः

कुनै दुईवटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् –

- (a) Define formulated fish feed. Write about the process for preparation of formulated fish feed for aquarium fishes.

 $2+8$

‘Formulated fish feed’-ेर संज्ञा दाओ। अ्याकुशारियामे पालनयोग्य माछेदेर ‘Formulated fish feed’ प्रक्रियामे लेख।

‘Formulated’ माछाको दाना परिभाषित गर्नुहोस्। एकवैरियमका माछाको लागी formulated दाना त्यार गर्ने प्रक्रिया बारे लेख्नुहोस्।

- (b) What are the various filtration strategies used to maintain health and hygiene of an aquarium?

अ्याकुशारियामे व्यापार जन्य कि कि ‘Filtration strategies’ नेवया हय ?

एकवैरियम स्वास्थ्य र स्वच्छता कायम राख्न विभिन्न निस्पंदन रणनीतिहरू के हुन् ?

- (c) Describe the strategies for conservation and sustainable growth of aquarium fish trade in India.

भारतबर्दे अ्याकुशारियाम माछेदेर संरक्षण र अ्याकुशारियाम बागिज्येर स्थितिशील उन्नयन-ेर क्रोशलशुलि वर्णना कर।

भारतमा एकवैरियम माछा व्यापार को वृद्धि गराउनको निम्नि संरक्षण र दिगो प्रति उठाएका रणनीतिहरू वर्णन गर्नुहोस्।

- (d) Name the causative agent, symptoms and treatment options of two protozoan and two fungal diseases of aquarium fish.

 $(2\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2}) + (2\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2})$

अ्याकुशारियाम माछेदेर दुटि प्रोटोजोयाघटित र दुटि छाकघटित रोगेर कारण, रोगलक्षण र चिकित्सा प्रक्रिया लेख।

एकवैरियम माछाका दुई प्रोटोजोयन र दुई फंगल रोगहरूको कारक तत्व, लक्षणहरू र उपचार विकल्प बारे लेख्नुहोस्।

—x—